

Birlik

15

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

28 MAYIS 1979

FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

çimlere
cevit'in
aptığı
Tek list
ile gidi
gelerek
Ecevit'e
verilecek
cevapları
espit etti

Ecevit: «Benim talihsizliğim, n
istemişsem, sanki kadrolaşır»

Topuz
ağzını açtı

Baykal
ve Topuz
biraraya

● Muhalefet
aday
göstermedi

Ecevit'in

Yönetim Kurulu'nda konuşan
Ecevit, «Topuz'la yaptığım
görüşmede, kendisini sert ve
katı bir tutum içinde
gördüğüm için herhangi
bir öneride bulunmadım.
Baykal'ı ise daha yumuşak
ve anlayışlı buldum. Ancak
ikisiyle de anlaşamadım» dedi

Ali Topuz
"Geriye adım
atmadık" dedi

Baykal
Grubu ile
"sol kanat,"
Topuz'la
işbirliği
konusunda
kararsız

CHP KURULTAYI
SOSYAL DEMOKRASİNİN
BELİRSİZLİĞİNİ
TUTARSIZLIĞINI
VE KOFLUĞUNU
BİR KEZ DAHA
AÇIĞA ÇIKARDI

TSİP

Ordu İl Örgütünün Sohbet Toplantıları Sürüyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ordu il örgütü, kasaba ve köylerde, emekçilerin katıldığı köy ve mahalle toplantıları yapmaktadır. Yerel ve genel sorunların emekçilerle karşılıklı görüşülüp tartışılması amacını taşıyan toplantılara, yöre halkı ilgi göstermekte, ekonomik-demokratik ve siyasal sorunlarını dile getirmekte, dile gelişini memnurlukla karşılamaktadır.

İl yöneticileri geçen hafta Gülyalı'da yapılan sohbet toplantısının çok verimli geçtiğini belirttiler. Emekçiler özellikle TSİP il yöneticilerinden, 1 Mayıs törenleriyle ilgili gelişmeler hakkında bilgi istediler. 1 Mayıs tutukluları konusunda emekçilerin gösterdikleri hassasiyet demokrasiye yönelik tehditler karşısında yığınları «reflekssiz» sananların da yandırdıklarının kanıtı oldu.

İl yöneticileri bu türden toplantıların yaygınlaştırılarak sürdürüleceğini açıkladılar.

TSİP Boğaziçi Semt Lokali Açıldı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, örgütlenme çalışmalarını yurt düzeyinde yaygınlaştırırken, bir yandan da örgütlenmesini alt düzeyde yerleşim birimlerine indirme çabalarını sürdürüyor.

Lokal örgütlenmenin, özellikle büyük kentlerde işçi ve emekçi kesimlere ulaşmada elverişli bir örgütlenme ve aynı zamanda bir zorunluluk olduğu bilinir. Lokal örgütlenmesi Parti'nin genişleyen üye sayısının parti çalışmalarında daha verimli olabilmelerine de uygun düşüyor.

Kalabalık bir partili, sempatican ve halk topluluğunun ilgiyle izlediği Boğaziçi lokalinin açılış toplantısında bir konuşma yapan TSİP Çankaya ilçe başkanı Mehmet Yazırlı, TSİP'in örgütlenme çalışmalarında gösterdiği başarıların, içinde bulunduğumuz ekonomik ve siyasal koşullarla yakın bir bağı bulunduğuna dikkati çekti ve umut imajının emekçi kitleler üzerinde bıraktığı olumsuz etkinin ve boşluğun, sosyalist siyasal örgütlenmeyle giderilebileceğini belirtti. Lokal örgütlenmelerin daha da yaygınlaştırılacağına değinen ilçe başkanı «emekçiler kendi siyasal örgütlerinin rehberliğini, işyerlerinde olduğu kadar yerleşim birimlerinde de yanbaşılarında görmelidirler» dedi.

Toplantıda bir konuşma yapan TSİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Veli Gürcan da, TSİP'in yurt düzeyinde yaygınlaştırdığı örgütlenme çalışmalarının son dönemde hız kazandığını, geçtiğimiz aylarda kurulan pek çok il ve ilçe örgütünün yanısıra, kadro çalışmalarının olgunlaştığı ve örgütlenme çalışmalarının sonuna geldiği 11 il örgütünün de önümüzdeki bir ay içinde atanabileceklerini söyledi. Gürcan böylece, TSİP'in 48 il örgütüne yeni örgütlenmelerin ek-

TSİP GENEL MERKEZİ ARANMAK İSTENDİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin İstanbul'daki genel merkez binası 23 Mayıs günü aranmak istendi. Ellerde İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının bir yazılı emri olan görevliler, çok sayıda polis ve askeri birlik eşliğinde parti binasına gelerek içerde arama yapacaklarını belirttiler.

Parti yöneticileri sıkıyönetim görevlisi subaylara, Parti genel merkezinin aranmayacağını, bunun bir anayasal hükme bağlandığını ve bu nedenle de arama yaptırılmayacağını belirttiler. Bunun üzerine polis ve askerler genel merkez binasından uzaklaştılar.

Sıkıyönetim komutanlığının arama emrini bir «ihbar» üzerine verdiği anlaşıldı. İhbar, sıkıyönetim komutanlığına, «Parti binasına çok sayıda insanın girip çıktığını» ve bunun «kuşku» bir durum olduğunu belirtiyordu.

Bir sosyalist partinin genel merkezine çok sayıda insanın girip çıkması kimi, niçin kuşkulandırır bilin-

mez ya da iyi bilinir! Kitlelerin siyaset yapmasından veya siyaset yapan insanların sayısının çoğalmasından kuşkuya kapılanlara diyecek olmaz. Çünkü bu kuşkularını giderecek herhangi bir çare yok!

Ancak, sosyal demokrasinin azgınlaşan gericiliğe verdiği pirimler gün gelip bir sosyalist partinin genel merkez binasının aranması olarak karşımıza dikiliyorsa, demokrasi açısından bunun ibret verici bir sonuç olduğu görülür. Demokratik ve siyasal hayatımıza sosyal demokrasi eliyle getirilen baskı ve kısıtlamaları, anayasal hakların kullanılmasını engellemeye doğru tirmanıyor.

TSİP Başkanlık Kurulu bir açıklama yaparak Parti Genel Merkez binasının aranmak istenmesini protesto etmiştir. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz da Başbakan'a ve İçişleri Bakanına gönderdiği telgraflarda bu anti-demokratik girişimi kınamıştır.

lenmiş olacağını, bu yaygın sosyalist örgütlenme ağının Türkiye'nin bugünkü ortamında demokratik ve siyasal mücadele açısından çok şey ifade ettiğini sözlerine ekledi.

Faşistler TSİP Alanya İlçe Başkanı'na Saldırdı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Alanya İlçe Başkanı Ergül Çetin faşistlerin saldırısına uğradı. Gece saat 22 sularında ilçe başkanının evine gelen saldırganlar, tahrip gücü yüksek bir bombayı Çetin'in evine atıp kaçtılar.

Gerici saldırganlık Alanya'da 1 Mayıs öncesi ve sonrasında iyice azgınlığa, ilerici ve sosyalistlere yönelik provokasyonlarını tırmandırdı. TSİP ilçe başkanına yapılan saldırı da bu genel saldırının yeni bir örneği oldu.

Parti yönetim kurulu olay üzerine yaptığı açıklamada şunları söyledi: «Partimiz yöneticilerinin şahsında somutlanan bu faşist saldırıların esas amacı, ilericileri yıldırma, terör havası estirip emekçileri sindirmek ve sosyalistleri ortadan kaldırmaktır. Halk güçlerimizin birliği ve kararlılığı tüm demokrasi güçlerine yönelik bu saldırıların ve saldırganların üstesinden gelecektir.

ESKİŞEHİR'DE FAŞİSTLER TSİP İL ÖRGÜTÜNE SALDIRDI

Sıkıyönetim dışında faşistlerin kargah kurdukları illerden birini de Eskişehir oluşturuyor. Vali'nin ve emniyet müdürünün kendilerine hazırladığı olanakları çok iyi değerlendiren faşist çeteler, demokrasi güçlerine karşı yoğun saldırılar düzenleyip terör estirmeye çalışıyorlar.

Geçtiğimiz hafta faşistlerin saldırı eylemlerinden biri de TSİP'e yöneldi. Parti il örgütünün yöneticilerine ve üyelerine sokakta, topluca bir karşı saldırıya girişen faşistler, bir parti sempaticanını şişe yaraladılar. İçinde il yöneticilerinin de bulunduğu Partililer grubuna karşı girişilen ve gündüz, sokak ortasında cereyan eden böylesi bir saldırı polisin dikkatinden kaçtı ama, polisin bu «dikkatsizliği» halkın dikkatinden kaçmadı.

TSİP yönetici ve üyelerinin kendilerini, kaldırımlardan söktükleri taşlarla savunmak zorunda kaldıkları saldırıda, faşist çeteler de fazla ileriye gidemeyeceklerini anlayarak kaçmak zorunda kaldılar!

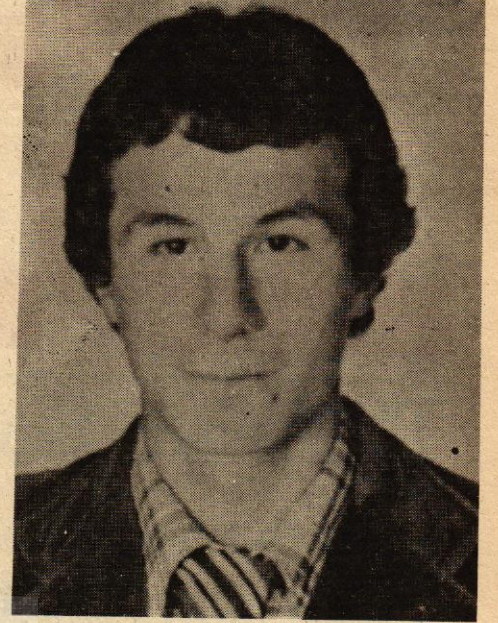
Eskişehir'de, faşistleri cüretlendiren Vali, onlara geniş ve elverişli olanaklar sunan emniyet müdürü oldukça, faşistlerin karşısında halkın can güvenliğine ilişkin herhangi bir «resmi» garanti aramak boşuna.

Çünkü Türkiye'de demokrasinin sınırları sosyal demokrasinin demokrasisi anlayışına göre çizilmek isteniyor. Bu anlayış ise demokrasi güçlerine bundan fazlasını sunmuyor.

TSİP Diyarbakır İl Sekreteri Gözaltında

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Diyarbakır İl Örgütü Sekreteri Ercan Civelek, Diyarbakır polisi tarafından gözaltına alındı. Ercan Civelek, parti yayınlarını Elazığ'a götürmekte olan bir parti üyesinin, sıkıyönetim komutanlığına bağlı askeri birliklerce yolundan çevrilerek gözaltına alınması üzerine başvurduğu Diyarbakır 1. Şube Müdürlüğünde, hiç bir gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınmıştır.

İl başkanlığı yaptığı açıklamada, «sıkıyönetim ilanından bu yana partili arkadaşlarımız üzerindeki anti-demokratik baskılar artmıştır. Parti binamız gerekçesiz ve hatta maksatlı olarak sürekli gözlenmektedir» demiştir.

Bayram Turan'ı Saygıyla Anıyoruz

1 yıl önce, 29 Mayıs 1978 günü Es-piye'de faşistler tarafından silahlı bir saldırı sonucu katledilen, kardeşimiz Bayram Turan'ı saygıyla anıyor ve anısını yaşıyoruz. Bayram Turan, mücadelemizin ilk şehidi olmadığı gibi, son şehidi de olmadı. Bütün Partili kardeşleri gibi, mücadelesini bir sıra neferi olarak sürdürdü ve bir sıra neferi gibi onurla öldü.

1 yıl sonra Bayram Turan'ın içinde yer aldığı emekçi sınıf mücadelesi, onun bıraktığı noktadan çok ilerdedir. Partisi'nin saflarında emperyalizme, faşizme ve gericiliğe karşı sosyalizm mücadelesi veren kardeşleri, güçleriyle birlikte arkadaşlarının anlamlarını da çoğaltarak yaşıyorlar.

TSİP MERKEZİ KÖYLÜ BÜROSU TOPLANTISI YAPILDI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkezi Köylü Bürosu Toplantısı Ankara'da yapıldı. Çok sayıda Partili Kooperatifçi, tarım teknisyeni, tarım işçisi ve hayvan sağlığınsının da katıldığı toplantıda kırsal alanda emekçilerin demokrasi mücadelesinin örgütsel olarak somutlanması sorunu görüşüldü. Bu yönde, kuruluş hazırlıkları tamamlanmış olan ve yakında kurulacağı haber alınan EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ'nin bu yönde olumlu ve ileri bir adım olduğu sonucuna varıldı.

Merkezi Köylü Bürosu ayrıca, kırsal demokratik kooperatif hareketinin güçlendirilmesi, Köy-Koop etrafında kooperatif hareketin derlenip toparlanması ve buna bağlı olarak mevcut gerici kooperatiflerin demokratik bir yapıya kavuşturulması yönünde somut çalışmalar yapma kararı aldı.

Merkezi Köylü Bürosu, sosyal demokrat hükümetin tekelleri kayıran ve yoksul köylülere, kır emekçilerine hayatı daha da çekilmez kılan politikasına karşı en geniş köylü kesimlerinin taleplerini yansıtan bir Emekçi Köylü Birliği Örgütlenmesi'nin program hedeflerini de tespit etti. Program aynı zamanda, köylülerin ekonomik mücadelesine, siyasal ve demokratik mücadelenin eşlik etmesi gerektiğini ve bu mücadelenin esaslarını dile getiriyor.

«HÜR TEŞEBBÜS»ÜN HÜRRİYETLERE KARŞI CİHAT ÇAĞRISI ÇİĞLİKLARA DÖNÜŞÜYOR

Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD)'ın demokrasi güçlerine karşı açtığı mücadelenin boyutları giderek genişliyor. Giderek daha fazla politika yapmaya ve güncel olayları, trajik büyük gazetelerden izlemeye çalışan emekçiler, son bir aydır, gazetelerini açmaz «hür teşebbüs»ün «Gerçekçi Çıkış Yolları»nı gösteren veya «Ulusun Bekledikleri»ne işaret eden yüzbinlik ilânlarıyla yüz yüze geliyorlar. «Halkımızın tartışmasına sunulmuş» olan bu ilânları ve işadamlarının bu yoldan göttükleri amacı, halkımızın büyük bir kesimi gerçekten tartışıyor!

İlk elden, hükümete yönelik görülen bu saldırıların, esasında topyekün halkımızı ve onun çıkarlarının siyasal ifadesi olarak demokrasiyi boy hedefi seçtiği anlaşılıyor.

Tekelciler geniş emekçi yığınlarının içinde buldukları ekonomik sıkıntılara seslenerek, onların tercihlerinin arkasına sığınarak kendi emellerini gözlerden saklamayı, emekçi halk muhalefeti demokrasi düşmanı amaçları için kullanmayı deniyorlar. Eğer ilânların altında yasal bir zorunluluk olarak kimlikleri yazılı olmasa, işadamlarının bu ince kurnazlığı belki biraz mesafe alabilir, hoşnutsuz katmanlardan bir bölümünü işgal etmeyi başarabilirdi. Böyle olmadığı, ekonomik problemlere çözüm önerenlerin, bizzat bu ekonomik problemleri yaratanlar olduğu, ilân sayfalarının altına en küçük puntolarla yazılsa bile, halkımızın merakından yakasını kurtaramıyor.

İşadamlarımızın bu ani taarruzunun temelinde halkımızın sıkıntıları değil, bizzat kendi sıkıntıları yatmaktadır. Ve sıkıntıları, olanı kadarıyla demokrasi, kullanılabildiği kadarıyla emekçi hak ve özgürlükleridir. Demokrasinin bu son kalıntılarını da siyasal hayatımızdan söküp atacak bir iktidar formülüne ulaşabildikleri noktada, yani emekçi halkımız için sıkıntıların boğucu hale geldiği noktada, onların sıkıntıları bitmiş olacaktır.

Bunları emekçi yığınların bildiğini işadamlarımız bilmezler mi?

Kuşkusuz bilirler. Hayatın her alanında emekçilerle cebelleşen bizzat kendileridir. Ücretlerin dondurulmasını, fiyatların kendi kontrol alanları içinde kalmasını, taban fiyatlarının biraz daha düşük tutulup kendilerine biraz daha fazla kaynak aktarılmasını her ağzlarını açışta ve halkın yüzüne baka baka söyleyen kendileridir. Ve bu nedenle onların emekçilere doğrudan doğruya iletecekleri bir mesajları yoktur.

İşadamlarının ilânlara yüzbinler akıtmalarının ve emekçi yığınların politik yönelimlerini yüksek trajik gazeteler yoluyla kuşatmaya çalışmalarının asıl amacı, bütün toplum kesimlerini, kendi seçtikleri bir alanda hesaplaşmaya çağırarak ve yaratacakları siyasal gerginlik ortamından, demokrasiyi arkada bırakacak iktidar formüllerini düze çıkartmaktır. Ve bu noktada kendilerini şanslı görmelerinin sebebi de, sosyal demokrat iktidarın uygulamalarından elde ettikleri avantajdır. Çünkü Ecevit Hükümeti demokratik tercihlere yönelemediği, gericiliği mevzilerinden sökmeyi ve tekellerin etki alanını daraltmayı başaramadığı için kaygan bir zemine oturmuştur. Hükümetin siyasal programının tek meselesi, tekellerin sorunlarının çözümü olduğu için artık tekellerin elinde, kendi sorunlarını dile getirmek ve bunun «çözüm yollarını» da göstermek hakkı vardır.

Tekelci işadamlarımıza bakılırsa halkımız «Kısa vadedeli politik kaygıların hâlâ milli menfaatlerimizden üstün tutulduğunu görmeyen hayal kırıklığı içindedir.» Ve «Hür teşebbüs»çülerimiz halkın bu dertlerine ortak olmak istemektedirler. Ya da halkımızı kendi dertlerine ortak istemektedirler ki, her ikisi de, içinde işadamlarımızın derdi olduktan sonra, aynı kapıya çıkmaktadır:

Demokrasiye bel bağlamamak!

Hür teşebbüs, kendisini temel güç, kalkınmanın ve refaha kavuşmanın biricik güvencesi olarak görüyorsa, bunda herhangi bir yeniyi aramamak gerekir. Çünkü o, gerçekten de refah ve kalkınmış olmak anlamına geliyor. Bu rejimde refaha kavuşmamış, kalkınmamış ve özgür olmayan bir tek hür teşebbüs erbabı bulmak mümkün değildir. Buradan da anlamak mümkün ki, o refah, hürriyet ve kalkınma aşığıdır!

Öyledir ama halkımızın «tartışmasına» sunduğu mesajında kimi hedef gösterdiği açıkça belli değil, veya belli de, işadamlarımız «bir sürpriz» yapabilmek hesabına adını vermekten kaçınıyor.

Lakin fazla yorulmadan Ecevit Hükümeti'nin esas boy hedefi olarak seçildiğini anlamak mümkün. Onun yerine, seçim kaygısı olmayan, gerekirse böyle bir mekanizmayı işletmekten vazgeçebilecek bir hükümet öneriyor hür teşebbüs erbabımız ve böylece kendisinin de bir kısım hürriyetlerinin kısıtlanmasına, örneğin: kendisinin de oy verme hakkının kaldırılmasına, emekçi halkımız adına razı oluyor!

Tekelciler, kendilerinin pek dikkat etmedikleri küçük bir nüans'ın halkımızın dikkatlerinden kaçmadığını unutuyorlar. Geniş emekçi yığınlarının da hükümetten bazı talepleri vardır ve emekçi halkımız bu taleplerini hükümete karşı yürüttüğü sosyal muhalefetiyle dile getirmektedir. Lakin, gerek biçim ve gerekse taşıdığı amaçlar yönünden, işadamlarımızla halkımızın muhalefeti, birbirinden çok farklıdır. Ecevit hükümetine emek kanadından gelen her eleştiri, onun sağa kayan, tekelcileri gözetken ve demokratikleşmeyi savsaklayan tutumu yüzündendir. Halbuki işadamlarımızın hükümete karşı açtığı cihadın sebebi, hükümetin, emekçilerin karşısındaki konumunu daha da ileriye götürmekte gecikmedi, hâlâ daha, demokrasinin olduğu kadarıyla devam etmesinden yana olan eğilimleri bünyesinde taşımasıdır.

Görülmektedir ki, hükümet karşısında, tarihi tutumları itibarıyla da emekçilerin talepleriyle ve çıkarlarıyla, tekelcilerin önerdiği çözüm yolları uzlaşmıyor. Gerçi tekeller, mesajın esas muhataplarını mesajın dışında bıraktıkları için «adı» saklı kalan güçlerden bu «uzlaşmayı» sağlamasını istiyorlar ama, çabaları biraz abes kaçmaktadır ve tarihin çok gerilerde kalmış bir dönemine özenmekten ileriye gidememektedir. Eğer kendilerinin küçük bir beceriyle ilân sayfalarında «uzlaştırmayı başardıkları» zıt çıkarlar hayatın kendisinde uzlaştırılabilseydi, bunu sosyal demokrasiden ve dolaşısıyla Ecevit Hükümetinden daha iyi yapacak bir siyasal formül bulunamazdı.

Bu nedenle tekellerin ağızda saklamaya çalıştıkları «bakla» değil kocaman bir kabak olsa gerektir, çünkü dilin altına sığmamaktadır. Bin bir özenle hazırlanan ilân metinlerinde bile esas amaç gizlenemiyor ve kendini açığa vuruyorsa, bu, tekellerin daha açık sözlü olmaları gerektiğine işaret eder.

Zaten onlar, Türkiye'nin siyasal yaşamını oraya getirmek için çaba gösteriyorlar. Her şeyi açıktan söylecekleri, böylesine dolambaçlı yollara sapmak zorunda kalmayacakları bir noktaya varmak istiyorlar. Üstelik bu özentilerini tahrik eden sebepler yakın tarihimizde fazlasıyla bulunuyor.

Ama bu özentiyi boşa çıkaracak deneylerin de aynı tarihte olması gerekmez mi? Örneğin: demokrasi güçleri ve başta işçi sınıfımız olmak üzere «sayın halkımız»ın tamamı DGM'lere karşı, her özentiyeye geçit vermeyeceğini göstermedi mi?

Göstermiş olmalı!

141-142 ve Demirel Anayasaya Aykırıdır

Hüseyin Hasancebi

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi 142. maddenin 1 ve 3. fıkralarının Anayasaya aykırı olduğunu kabullendi ve bu «aykırılığın» ortadan kaldırılması için Anayasa Mahkemesine başvurdu. Demokrasi güçleri yıllardır bu yönde mücadele vermektedirler ve bu «aykırılığı» demokratik hayatımızdan kovmak için sonuca çok yakın noktalara kadar ulaşmışlardır. Ve her defasında gericilik, bu geri noktaya itildiğinde azgınlaşır, dizginlerinden boşanır, sınıf egemenliğinin en çirkin biçimlerini gündemine getirir olmuştur.

Aynı maddelerin Anayasaya «aykırı» olduğunu yıllardır Süleyman Demirel de savunmaktadır! Ancak o, herkesten farklı olarak «aykırılığın» giderilmesini, Anayasa'nın değiştirilmesinde ve 141., 142. maddelere uydurulmasında görmektedir. İnatlaşmanın, demokrasiden yana olanlarla gericilerin zıtlaşmasının en geniş boyutuna vardığı nokta da budur.

141 ve 142. maddeler sayesinde gericiliği, faşizmi ve tekel egemenliğinin bütün biçimlerini savunmak mümkün olsa bile, bugün bu maddelerin kendisini savunmak zorlaşmıştır. Bunun tersi de doğrudur ve 141 ve 142'nin savunulmalarını savunmak zorlaştığı için bu maddeleri savunmak da zorlaşmıştır.

İstanbul sıkıyönetim mahkemesi ise, demokratizme yeşil ışık yakması muhtemel böylesi bir girişime çok «zaman-sız» tevessül etmiş olmalı ki, Demirel «fevkalâde üzölmüş»! Üzölmesi için de sebep var. Kendisi tam da alanlarda «kitlelerden», Anayasayı «düzleyerek» 141 ve 142'ye uyumlu hale getirmek için yetki istediği, «hür teşebbüs» erbabının ilanlar kuşanıp siyasal arenaya yeni taleplerle çıktığı bir sırada burjuvazinin «kuyusuna taş atacaklara» böylesi olanaklar sunmak hiç de hoş değil!

Ve Demirel bunun için tehdide başvurmaktan da perva duymuyor. Bu maddelerin kaldırılması halinde «kan dökülmeye devam eder» diyerek, dökülen kanların faturasını da kendi adresine davet etmiş oluyor.

Ne ki, korkusuna rağmen burjuvazinin ve Demirel'in işi zor. Çünkü, bu maddelerin karşısında artık geniş yığınların tutumu net. Böyle olduğu için de, bu maddeleri kimseye savunduramıyorlar veya hiç kimse bu maddeleri himayesine almak istemiyor. En umutlu oldukları noktada bile, böylesi bir ilkel savunmayı üstlenecek «yargı»yı bulmakta zorluk çekiyorlar.

Demirel'in ve sözcülüğünü yaptığı kesimlerin az bulduğunu eğer kitleler fazla buluyorsa, demokrasinin burjuva ucunda yer tutanlara, kendi korkularını yaşamaktan başka ne düşer ki?

Bu maddeler sosyal demokrasiye de uzun yıllar «politika yapma» olanağı vermiştir. Ama onun, özendiği demokrasinin sırtında bir kambur gibi duran bu maddelerin kaldırılması doğrultusunda herhangi bir girişimi de olmamıştır. Bunda da haklıdır. Böylece siyasal canbazlığının bir yüzünü sürekli diri tutmayı ummuş ve hatta kimilerini bu yüzüne inandırmıştır da. 141 ve 142'nin kalkması, sosyal demokrasinin elinden bu oyuncağını alacak, bu yoldan umut dağıtması artık mümkün olmayacaktır.

Öte yandan Demirel'in kendisi de Anayasaya aykırıdır. 141 ve 142 kadar, bu maddelerin savunmasını yapan herkes Anayasaya aykırı olmak durumundadır.

Bu nedenle ve Anayasaya aykırı olduğu için, sadece 141 ve 142. maddeler değil, bu maddelere sığınarak demokrasi düşmanlığı yapanların, kitlelere olan «aykırılığı» da kaldırılmalıdır!

Bu süreç İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinin kararıyla başlamadı ve bununla da bitmeyecek.

TSİP:

«DEMİREL KİŞKİRTMALARA HIZ VERDİ»

142. maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi kararına karşı çıkan Demirel, gerici kişikirtmalarına hız vermiş, sıkıyönetim mahkemelerini suçlamaya başlamıştır.

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusuföglü, bu konuda bir açıklama yaparak özetle şunları söyledi:

«İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinin TCK'nun 142. maddesini Anayasa Mahkemesine götürmesi, başta Demirel ve ortakları olmak üzere tüm demokrasi düşmanlarını rahatsız etmiştir. Faşist Mussolini İtalyasından alınan yasa maddelerini «hürriyetçi demokrasi» demagojileri altında savunan Demirel, artık bazı sıkıyönetim mahkemelerinin bile bu maddelere karşı çıkmasını hazmedememiştir.

Öteden beri düşünce özgürlüğünün ve demokrasinin hasmı olarak bilinen ve Türkiye'deki faşist harekete kol kanat gererek ayakta kalmaya çalışan Demirel, askeri mahkemenin olumlu bir kararı karşısında çileden çıkmış ve tahriklerini şiddetlendirmiştir.

Demirel'in Mussolini yasalarına sahip çıkmasıyla, Türkiye'deki Mussolini özenticilerine yaslanması arasında yakından bir ilişki vardır. Batıdaki demokrasilere bile tahammül edemeyen Demirel gayet iyi bilir ki, 142. maddenin yasaklandığı düşünceler hiç bir Avrupa ülkesinde yasak değildir. Türkiye bütün Avrupa'da ve tüm komşuları arasında bilimsel sosyalizme yasak koyan tek ülkedir. Demirel'in sahip çıktığı yasaklar, bugün ancak Şili, Arjantin, Endonezya gibi ülkelerde sürmektedir. Portekiz'de, İspanya'da, Yunanistan'da ve İran'da «aşizm yıkıldıktan sonra sona eren benzeri yasakları Türkiye'de sürdürmek, Demirel ve Türkeşlerin bugün en önemli amaçlarındandır. Demirel, artık siyasi kariyerini tümüyle, Franko'ların, Salazar'ların, Papadopulos'ların, Rıza Pehlivi'lerin mirası üzerine kurmuştur. Bunu her fırsatta kanıtlamak hevesindedir.»

UMUT 142'NİN UÇUNDA MIDIR?

Ülkede en küçük bir demokratlaşma belirtisi gördüğünde, gericiliğin azgın demagoji ve saldırıları ortalığı kaplar. Emekçi kitleler için siyasal mücadele çoğu zaman 141-142 bariyerlerine çarparak yol almaya çalışırken, önünde hiç bir yasal engel görmeyen veya olsa bile tanımayan gericilik, dizginlerinden boşalır durur. Demirel suç üstüne suç işlerken, işadamları ilanlar yoluyla siyasal formüller deneme hakkını kendilerinde görürler.

Ama gericiliğin demokratizme karşı direnci de son solğunu vermek üzeredir. 141 ve 142. maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğu, bir hukuksal tartışma olmaktan çıkmış, bir biçim ve tercih sorunu haline dönmüştür. Siyasal ortamın elverdiği ölçüde bu maddelere arka çıkanlar, bu dayanaksız «inatlarından» ötürü bile suç işlemektedirler!

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi 142. maddenin 1. ve 3. fıkralarının —bu, iki maddenin de ölüm fermanı sayılır— Anayasaya aykırı olduğunu

kabul ederek Anayasa Mahkemesinin konuyu yeniden ele alması için yüksek mahkemeye başvurma kararı aldı.

Bilindiği gibi aynı konuda Anayasa Mahkemesi geçenlerde bir karar vermiş ve İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesinin, «Anayasaya aykırılık talebini, yüksek mahkemeye aktarma biçimini uygun görmemişti. Anayasa Mahkemesine göre, sıkıyönetim koşullarında bu maddelerin Anayasaya aykırı olduklarına dair iddiaları ancak sıkıyönetim mahkemeleri inceleyebilirdi.

Ve bugün bu doğrultudaki incelemesini yapan İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi, aykırılık iddiasını haklı bulmuştur. Bu, faşist devleti korumaya matuf ve bir türlü işverenlere karşı işlemeyen(!) maddelerin ölüm fermanı demektir. Gericilik bu maddeleri kimin himayesine devrederse etsin, onları koruyacak gönüllü bulunamaz.

Kuşkusuz Demirel'den başka, Süleyman Demirel, demokrasiye yeşil ışık yakan böylesi bir karara çok üzölmüş, hatta yadırgamış bile. Sanırız işadamları da yadırgamışlardır ve bunu da ilanlarına geçerler! Çünkü onlar, kendilerinin olan bir demokrasiden, yığınların olan bir demokrasiye doğru ortaya çıkan bütün gelişmeleri «yadırgarlar»!

Esas olan, bu maddelerin karşısında kitlelerin tutumudur. Artık basık ve tahakkümün «yasal» biçimleriyle gericiliğin kendini koruması olanağı yoktur. Bunu bildikleri için ve halen 141 ve 142 kalkmadığı durumda bile, kendilerini yeni silahlarla donatmayı uygun görüyorlar. Daha koyu baskılar için daha elverişli araçlar peşinde koşuyorlar.

Ama onların yetmez olarak gördüğünü yığınlar fazla olarak görüyor sa Demirel'e, gericilere ve işadamlarına, kendi korkularını yaşamaktan başka ne düşer ki?

Onlar bu maddelere muhafız bulamamanın acısını yaşarken, demokrasi güçlerinin Anayasa Mahkemesinden beklediği, son adımı atması ve böylece, bu maddelerin işlemeziğini Demirel'e, gericiliğe ve bu yüzden uykusu kaçan faşist harekete, boynuna asacakları bir karar olarak sunmasıdır.

Kahraman Maraş Sanıkları Yargılanıyor

Sıkıyönetim ilanında çıkış noktası olarak seçilen ve kullanılan Kahramanmaraş olayları hakkında açılan dava, Adana sıkıyönetim komutanlığı askeri mahkemesinde başlamış bulunuyor.

Bu davanın herhangi bir sıkıyönetim davasından farkı, sadece sanık sayısının fazla olması değil. MHP'nin doğudaki kişikirtmaları ve alevi-sunni çatışması üzerine inşa etmeye çalıştığı tirmanışı, son yıllarda pek çok çatışmaya, öldürme ve yaralama olayına neden olmuştur. Malatya ve Sivas olayları aynı tür kişikirtmaların yol açtığı faşist yağma ve terörün örnekleridir.

Ancak Kahraman Maraş olayları Türkiye'de, siyasal gericiliğin tirmanışını sıkıyönetim uygulamasına dönüştürmek ve sıkıyönetimi bir geçiş dönemi olarak kullanıp faşist bir diktatörlüğe dek uzanmak isteyen mihrakların kimliği hakkında ipuçları taşımaktadır. Kahraman Maraş olayları bir organizasyonun sonucudur ve yakalanan sanıkların ilk ifadeleri bu konuda yakalanması gereken bir kısım halkalar vermiştir.

Varşova Paktı Üyesi Ülkelerin Askeri Detant Önerisi

Varşova Paktı üyesi yedi sosyalist ülkenin (SSCB, Polonya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Çekoslovakya, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan) Dışişleri Bakanları, Budapeşte'de bir araya geldiler. 1975 yılında toplanan Helsinki Konferansının nihai belgesine imza koyan 35 ülke temsilcilerinin yeniden ve vakit geçirmeksizin toplanmasını önerdiler. SALT-2 anlaşmasının imzalanması için Brejnev ve Carter'in buluşmasına birkaç haf-

ta kala yapılan bu öneri, özellikle önem taşıyor.

Yedi sosyalist ülke, şöyle bir programla görüşmeler başlanabileceğini açıkladılar:

— Sınırlara ve akarsulara yakın yerlerdeki kara, hava, deniz manevralarını ve askeri birliklerin yer değiştirmelerini karşılıklı haber vermek suretiyle karşılıklı güven sağlama;

— Avrupa'daki siyasal-askeri bloklara ve örgütlere yeni üye almama konusunda anlaşma;

— Askeri manevraları sınırlamada anlaşma;

— Akdeniz'de, genişletilmiş bir güven ortamı yaratma.

Bu asgari programı getiren Sosyalist ülkeler, Helsinki belgesini im-

zalayan diğer ülkelerin de başka öneriler getirmesini, bunların birlikte incelenmesini istiyorlar.

GÜVENLİK VE SİLAHSIZLANMA

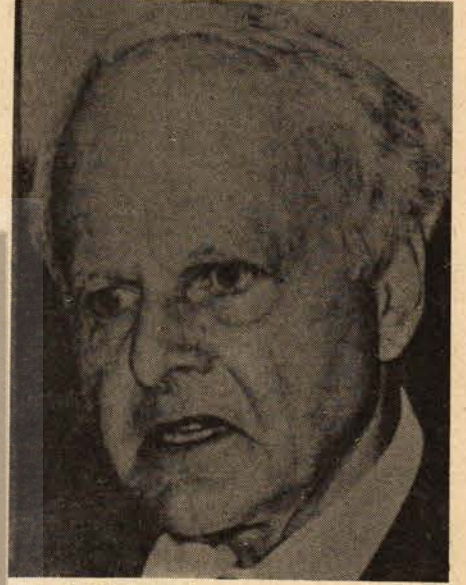
Varşova Paktı ülkeleri Dışişleri Bakanlarının oluşturduğu komite, Avrupa güvenliği ve silahsızlanmayla ilgili diğer sorunları da inceledi.

Örneğin, 1978 Haziran'ında yapılan Viyana görüşmelerinde Avrupa'daki güçlerin azaltılması için bir anlaşma tasarısı sundukları halde, bunun hâlâ cevapsız kaldığını belirttiler. Buna karşılık, Atlantik Paktının silahlanma yarışını hızlandırıldığını, Batı Avrupa'da orta güçte nükleer silahları yaygınlaştırmayı hedeflediğini ve nötron bombası programını da hızlandırdığını hatırlattılar.

Silahsızlanma konusunda ise, SALT görüşmeleri hakkındaki önerilerini tekrarladılar: Atom silahları fabrikalarının azaltılması, nükleer silahların yasaklanması, nükleer silahları olmayan ülkelere garanti verilmesi, çeşitli ülkelerdeki yabancı üslerin kaldırılması, Avrupa'da bir barış bölgesinin oluşturulması ve askeri blokların lağvedilmesi.

dolara ulaşmıştı. 1981-1985 dönemi kapsayan beş yıllık yeni anlaşma ise 17-18 milyar dolarlık toplam ticaret hacmini öngörüyor.

F. Almanya'da Eski Bir Nazi Cumhurbaşkanı Seçildi

Karl Karstens

Görev süresi biten F. Almanya Cumhurbaşkanı Valter Scheel'in yerine Alman Meclisi Dr. Karl Karstens'i cumhurbaşkanlığına seçti. Hıristiyan Demokratların adayı olan Karstens, Sosyal-Demokratların adayına önemli bir üstünlük sağlayarak seçildi.

Sonucun dikkate değer yanı, Karstens'in geçmişte Nazi partisine üye olduğunun bilinmesine ve bu doğrultuda seçimlerden önce kamuoyunda geniş tartışmalar yapılmış olmasına rağmen seçilebilmiş olmasıdır. Ancak dikkate değer olan bu sonuç şaşırtıcı değildir. Çünkü, bu sonuç F. Alman tekelci burjuvazisinin politik tercihleriyle tam bir uyum içindedir. Tekellerin tercihleri Alman Sosyal Demokratlarının izledikleri politika ile de çelişmiyor. Bu sonuç, tekeller elyle beslenip büyütülen neo-faşist hareketlere karşı da verilmiş bir pürüm olarak değerlendirilmelidir.

Bir eski Nazi'nin cumhurbaşkanlığına seçilmesi tekellerin politikasıyla çelişmiyor. Çünkü, Alman tekellerinin gerici politikası özellikle son dönemde Sovyetler Birliği'ne karşı geliştirilmek istenen düşmanlık çizgisinde nazilerle çakışıyor. Almanya'da tekellerin silahsızlanma sorununa bakışı da Avrupa halklarının güvenliği bakımından ciddi bir tehdit olarak kendini gösteriyor.

F. Almanya'da, sosyal-demokratlar ve Hıristiyan demokratlar, SALT-2 anlaşmasını çıkmaza sokmak için tam bir işbirliği halindedir. Avrupa'daki silahsızlanmayı kendi kârları açısından olumsuz bir gelişme olarak gören F. Alman tekellerinin, «F. Almanya'nın güvenliği tehlikeye düşebilir» kılıfı altında detanta karşı tutum almaları, gerici eğilimleri güçlendiren, siyasal planda gericiğin şansını artıran olgulardır.

Bu politikayı en ileri düzeyde yürütecek olan bir Nazi eskisinin cumhurbaşkanı seçilmesinde sakınca görmeyen F. Alman meclisleri Alman halkının ve topyekün Avrupa halklarının çıkarlarıyla da sorumsuz bir kumar oynamaktadırlar.

Karstens'in «şansı» seçilmesi ise, «şanssızlığı», geri döndürülemez bir aşamaya varmış olan yumuşama sürecine karşı seçilmiş olmasıdır.

KIBRIS'TA GELİŞMELER

Selcuk Çalhan

Denktaş ve Kipriyanu'nun, BM Genel Sekreteri Waldheim'in gözetiminde görüşme masasına oturmaları iki toplumun barışçı çözümler doğrultusunda yeni adımlar atabileceklerini göstermesi bakımından olumlu bir adım olmuştur.

Kıbrıs'ta iki toplumun önderleri, 1978'in Şubat'ından bu yana karşılıklı sürtüşmelerden, uluslararası düzeyde kendi görüşlerini kabul ettirme gayretlerinden dolayı bir araya gelemediler. Her iki kesimin de sorunu dar çerçevede tutan politikalarına dayanan karşılıklı suçlamaları bir sonuç vermeyince ve BM'lerin de dayatmasıyla zorunlu olarak görüşmelere oturuldu. Waldheim'in gözetiminde yapılan doruk görüşmesinin sonucunda iki taraf, 10 maddelik bir belge üzerinde anlaşılabilir.

10 maddelik belgede dikkati çeken noktalar, 15 Haziran'dan itibaren başlayacak görüşmelerin esasını, 1977 ilkelerinin ve BM kararlarının oluşturuyor olması, Kıbrıs'ın askerden arındırılmasını öngörmesidir. Kıbrıs'ın kısmen ya da tamamen başka ülkeye bağlanması, taksimi ya da ayrı iki devlete bölünmesine karşı adanın bağımsızlığını, bağlantısızlığını, toprak bütünlüğünü ve egemenliğini garanti altına almasıdır.

Anlaşma belgesinde, bu temel maddelerin yer alması, Kıbrıs sorununun barışçı bir çözüme kavuşması için ilk kez umut vermektedir.

Ancak Denktaş-Kipriyanu görüşmesi henüz bir başlangıçtır. Anlaşma sonucunda ileri kararların alınmasına rağmen, bu kararların ne kadarının gerçekleşeceği henüz bell değildir. Geçmişteki deneyimler umudun yanında karamsarlığı da getirmektedir. Örneğin, 1977 görüşmesinin ilkeleri her iki tarafın da dilinden düşmediği halde bir türlü uygulamaya sokulamamıştı.

Denktaş-Kipriyanu doruğunun sonuç belgesi, barıştan yana olan herkes tarafından olumlu ve sevindirici bulunmuş, bu yönde uluslararası bir tasvip görmüştür. Bunun yanında ABD ve Batılı ülkeler, görüşmenin sonuçları karşısında kesin bir görüş beyan etmektен kaçınmışlardır.

Fakat bilinen bir gerçek varsa o da, Kıbrıs'da bağımsızlığın bağlantısızlığın ve toprak bütünlüğünün korunmasının emperyalizmin işine gelmeyeceğidir. Çünkü ABD, NATO'yu onarma çabaları içinde en önemli yer olarak Ege ve Akdeniz'i görmektedir. Carter'in doruktan önce, görüşme kokuşunu alarak kendini arabulucu olarak önermesi de buna bağlıdır.

Görüşmelerin ilerlemesi ve BM kararları doğrultusunda yeni adımların atılmasında Türkiye'nin de rolünü unutmamak gerekir. Bilindiği gibi Türkiye'nin dış politikada bugünden yarına ne yapacağı «belirsizdir!» Bu nedenle şimdi, ABD'nin SALT II'nin «garantisini» için U-2 casus uçaklarının Türkiye üzerinde uçuşu gerektiğini öne sürmesi, Türkiye'yi ortada bırakmıştır. Türkiye «yardım» şantajına boyun eğecek olursa, ABD'nin istemlerini kabul edecektir. Böyle bir gelişim, Türkiye'nin tutumu yüzünden Kıbrıs da yansacaktır. Bu, Kıbrıs'da Amerikan planının gerçekleşme şansını fazlaştıracak ve adada yeniden, emperyalist oyunlara kapı aralayacaktır.

BREJNEV - TİTO GÖRÜŞMESİ Sovyet-Yugoslav Dostluğu Güçleniyor

Yugoslav Devlet Başkanı J. Broz Tito'nun geçen hafta Sovyetler Birliği'ne yaptığı resmi ziyaret, tam bir dostluk, anlayış ve işbirliği havasında geçti. Yugoslav Dışişleri Bakanı Dqlane ve SSCB Dışişleri Bakanı Gromiko'nun da katıldığı resmi görüşmelerde, bağımsızlığa ve karar özerkliğine karşılıklı saygı içinde, iki ülkenin ve komünist partilerinin işbirliğini geliştirmeleri ortak arzusu önemle belirtildi.

Sovyet Devlet Başkanı, Kremlin'de verdiği demeçte, Yugoslavya'nın SSCB'ne karşı olmasını temenni edenlere de değinerek bunu boşuna beklememelerini, iki ülke arasındaki dostluğun Avrupa'da ve dünyada barış ve ilerlemenin etkin bir unsuru olduğunu söyledi. İlişkilerinin her türlü belirsizlikten uzak, açık, kısıntısız ve eşitlik ilkeleri içinde sürmesini istediklerini vurguladı.

Tito da konuşmasında, Stratejik Silahların Sınırlanması Anlaşması üzerinde durarak, silahsızlanmayla ilgili gerçekçi önlemlerin alınmasını ısrarla istedi. Uluslararası duruma, pek çok sorun ve çözülmemiş bir çok bunalım dolayısıyla endişe uyandırdığı bugünlerde, bu konunun daha da önem kazandığına işaret etti.

Yugoslavya ile SSCB arasında bazı ayrılıkların var olduğuna da değinen Tito, «Görüş açılarımızda ve politikalarımızda bazı farklılıklar olduğunu, bunların sosyalizmi inşa için seçtiğimiz yollardaki farktan ve ülkelerimizin uluslararası plandaki farklılığından ileri geldiğini, yine tam bir karşılıklı saygı ortamında gözönünde bulundurulmalı ve bulunduruluyor» dedi.

Sovyet ve Yugoslav yöneticileri, Detantı güçlendirmek ve evrensel bir nitelik kazanmasını sağlamak için çeşitli girişimleri tartıştılar; iki ülke arasındaki işbirliğini ve alışverişini geliştirmeye karar verdiler. İki ülke arasındaki ticaret, 1967 yılına oranla %10 artarak geçtiğimiz yıl 3 milyar

Emperyalizmin Ortadoğu'daki Yeni Girişimleri

Emperyalizm, siyonizmi de yanı sıra alarak Ortadoğu'da yeni oyunlar tezgahlamak için çabılıyor. Son zamanlarda, Amerikan «New York Times» gazetesi, İsrail ve bazı gerici Arap ülkelerinin girmesiyle NATO'ya bağlı bir METO blokunun kurulmasının propogandasını yapıyor. Ortadoğu'da Emperyalist bir askeri bloğunun kurulmasının öncülüğünü siyonizm gönüllü olarak yüklüyor. Siyonizm, emperyalizmin bölgedeki en yakın işbirlikçisi olarak emperyalizmin saldırı, yayılma ve askeri işlerini yerine getiriyor. Meto blokunun propogandasının yapıldığı Amerikan gazetesi «Ortadoğu'nun, siyonizm anlayışının gerçekleştirilme poligonu olduğunu» belirterek siyonizmin niyetlerini açığa vuruyor.

Camp-David doruğundan sonra emperyalizm bütün gücünü bu anlaşma çevresinde, diğer gerici Arap ül-

kelerini de toplayacak bir askeri bloğun oluşturulmasına vermiştir. Ancak, Camp David doruğundan sonra karşısına «red cephesinin» çıkmasıyla emperyalizm bu amacını daha ileri bir tarihe ertelemiştir. ABD'nin gerici Arap ülkelerini safına çekmek için yeni girişimlerde bulunması söz konusudur. Çünkü, Suudi Arabistan, Arap Emirlikleri gibi ülkelerin nereye kadar tutarlı davranacaklarını kestirmek zordur. Keza, Suudi Arabistan yakın bir gelecekte Mısır'la ilişkilerini tekrar gözden geçireceğini açıklamıştır.

Ortadoğu'da kalıcı ve adil bir barışın sağlanması için verilen mücadelede siyonizmin maskesinin indirilmesi de büyük önem taşımaktadır.

İran'da Gerici Kışkırtmalar

İran'da Genel Kurmay Başkanı Garani'den sonra, İran devriminin gerçekleşmesinde önemli etkinliği olan ve İran Devrim Komitesi üyesi olan Ayetullah Mutahari, «foran» adı verilen bir karşı devrimci örgüt tarafından düzenlenen suikast sonunda öldürüldü.

Bu olayların ardından din adamlarından Rafsancari, Mutahari'nin Kum kentinde düzenlenen cenaze töreninde yaptığı konuşmada, Şaha ve emperyalizme karşı mücadele veren güçlere, komünistlere ve özellikle Sovyetler Birliği'ne ağır bir dille saldırarak, siyasi cinayetleri marksist örgütlerin işlediğini belirtti.

Humeyni ise, aynı törende yaptığı konuşmasında terörist eylemlerin sağcıların işi olduğunu ve suçu başka çevrelere atma denemelerinin tümüyle provokasyon olduğunu söylemiştir.

Genç İran Cumhuriyetine karşı gerici saldırılar yoğunlaşırken, bazı din adamlarının da kışkırtıcılık yapmasıyla, sağcı teröristlerin etnik grupların yaşadıkları bölgelerde silahlı çatışma kışkırtıcılıklarına, ülkenin ekonomik yapısını bozma yoluyla istikrarsızlık yaratarak, güvensizlik ortamı yaratma çabalarına yardımcı olmaktadır.

Ancak, karşı devrimcilerin kışkırtıcılıkları ve siyasi cinayetleri İran devrimini çökeltemeyecektir. Çünkü, devrimin gerçek sahipleri ilerici ve devrimci güçler, gerici provokasyonların karşısına dikilmektedir. Mutahari'nin öldürülmesini protesto etmek için yüzbinlerce kişinin gösterilerde bulunması bunun kanıtıdır.

İran'da kışkırtıcılara olanak sağlayan, yeni İran yönetiminin çelişkili davranışlar içinde bulunması ve devrimin oturtulması yönündeki gayretlerinin yetersizliğidir.

İran Komünist Partisi (TUDEH) Birinci Sekreteri Kiyanuri yaptığı açıklamada, bu çelişkileri dile getirmiştir. Kiyanuri, hükümetin, ABD ile olan ilişkilerinde yavaş davrandığını ve sayısı bini aşan yeni sömürgeci, askeri ikili anlaşmaları hâlâ kaldırmadığını, millileştirmeler konusunda geç kalındığını ve köylülere toprak dağıtımının geciktirildiğini belirtmiştir.

İran'da çelişkileri aşmanın, kışkırtmaları boşa çıkarmanın tek yolu, tüm ulusal güçleri içine alan ve ortak bir program dahilinde hareket eden bir yönetimin oluşturulmasından geçmektedir.

Denktaş-Kipriyanu Görüşmesi Anlaşmayla Sonuçlandı

1977 Şubatında, Denktaş - Makarios buluşmasından yirmiyedi ay sonra Denktaş-Kipriyanu görüşmesi gerçekleşerek olumlu bir şekilde sona erdi.

18 ve 19 Mayıs günlerinde BM Genel Sekreteri Waldheim'in gözetiminde görüşmeye başlayan Denktaş ve Kipriyanu, 10 madde üzerinde anlaş- tılar.

Kıbrıs'da iki toplum arasında görüşmelerin başlaması ve olumlu bir şekilde sonuçlanması, karamsarlığın yerine yeni umutlar geliştirebilir.

Ancak, yeni ve barışçı adımların atılabilmesi, 10 maddelik belgenin hayata geçirilmesiyle mümkün olacaktır. Belgenin gerçekleşmesinin önünde birçok güçlükler vardır. Farklı ve etkilerden kaynaklanan farklı yorumlar, alınan kararların uygulanmasını zorlaştırabilir.

Denktaş - Kipriyanu arasında imzalanan belgenin en açık maddelerini birinci ve sonuncu maddeler oluşturuyor. Bu maddeler, 15 Haziran'da görüşmelerin tekrar başlatılmasını öngörüyor. Kuşkusuz bu maddeler bile, Kıbrıs sorununun çözümünde bir başka faktör olarak toplumlararası görüşmelerin devamı konusunda güvence veriyor.

Belgenin ikinci maddesinde, görüşmelerin esasının Makarios - Denktaş arasında varılan ilkeler anlaşması ve Kıbrıs'ın esas sorunu, meselesi olan BM kararlarının oluşturacağı belirtmektedir. Belgenin bu maddesine taraflar değişik yorumlar getirmektedir. Türk tarafı, BM kararlarından olan «Türk kuvvetlerinin geri çekilmesi ve göçmenlerin evlerine dönmelerini» reddetmekteydi. Rum tarafı ise, dört ilkenin BM kararlarının ışığında uygulanmasını istemekteydi. Bundan sonraki görüşmelerde Türk tarafının kabullenmekten kaçındığı, BM kararları konusunda Rumların haklı diretmeleri pürüzler çıkartabilecektir.

Diğer önemli bir madde, «Maraş sorunu» olarak adlandırılan beşinci maddedir. Bu maddede Maraş'ın durumunun, Toprak sorunu ve Anayasal konuların görüşülmesiyle birlikte ele alınacağı ve bir anlaşma sağlanırsa esas anlaşmadan önce BM himayesinde Maraş'ın yeniden yerleşime açılmasına öncelik verileceğidir. Maraş sorununun Toprak ve Anayasa konularıyla birlikte ele alınıp müzakere edilmesi, bu maddenin ertelenmesini göstermektedir. Rum tarafı müzakereden hemen sonra Maraş'ın yerleşime açılmasını isterken, Türk tarafı Maraş'ın ayrı bir anlaşma konusu olmasını istemektedir. Maddeye göre Maraş yerleşime açılmıyor ve sorun olmaya devam ediyor.

Belgede yer alan yedinci maddeye göre, «Kıbrıs'ın askerden arındırılması konusu da ilerdeki görüşmelerde ele alınacaktır. Bu, her iki tarafın birbirinden farklı olan düşüncelerinin net olarak açığa çıktığı maddedir. BM kararları Türk kuvvetlerinin adadan hemen çekilmesini öngörmektedir. Rum tarafı da BM'in bu kararını tamamen desteklemektedir. Türk tarafı ise, Türk kuvvetlerinin derhal çekilmesine karşı çıkarak, bunun ancak «bir çözüm» bulunduğu gerçeğe geçeceğini ileri sürmektedir. Doruk görüşmesinde bu konuda anlaşmaya varılmadağı belli olmaktadır. Belgenin bu konuya ilişkin maddesi henüz somut değildir.

Belgenin en önemli maddesi sekizinci maddedir. Bu maddeye göre, Kıbrıs'ın bağımsızlığı, bağlantısızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliğinin garanti altına alınmasıdır. Bu madde Türk tarafının «bağımsızlık» ilan etmesine, karşı bir güvence sayılabilir.

Esas olan, bu aşamadan sonra, görüşmeler yoluyla iki toplum arasındaki sorunların çözülebileceğine ve bu sınırlı çözümlerin, sorunun uluslararası boyutlarda çözümüne yardımcı olacağına dair eğilimlerin giderek güçleşmesidir.

İMZALANAN ORTAK BELGE

1 — Toplumlararası görüşmelerin 15 Haziran 1979'da başlaması kararlaştırılmıştır.

2 — Görüşmelerin esasını 12 Şubat 1977'de Makarios ile Denktaş arasında varılan ilkeler anlaşması ve Kıbrıs'ın esas sorunu ile ilgili BM kararları oluşturacaktır.

3 — Cumhuriyetin tüm vatandaşlarına insan hakları ve esas özgürlükler uygulanacaktır.

4 — Görüşmeler toprak ve anayasal konuları kapsayacaktır.

5 — Toprak ve anayasal konuların görüşülmesine başlanmasıyla Maraş'ın durumu da müzakere edilecek ve Maraş konusunda bir anlaşma sağlanırsa esas anlaşmadan önce BM himayesinde Maraş'ın yeniden yerleşime açılmasına öncelik verilecektir.

6 — Taraflar görüşmelerin sonucunu olumsuz yönde etkileyecek hareketlerden kaçınma konusunda mutabık kalmışlardır. Taraflar iyi anlayış, güven ve normal şartlara dönüşü sağlamak için her iki tarafın alacağı pratik tedbirlere uymayı kararlaştırmışlardır.

7 — Kıbrıs'ın askerden arındırılması konusu da görüşmelerde ele alınacaktır.

8 — Kıbrıs'ın kısmen veya tamamen başka bir ülkeye bağlanması, taksimi veya ayrı iki devlet halinde oluşmasına karşı bağımsızlığı, bağlantısızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliği garanti altına alınacaktır.

9 — Toplumlararası görüşmeler sürekli olacak ve herhangi bir gecikmeye mahal verilmeyecektir.

10 — Toplumlararası görüşmeler Lefkosada yapılacaktır.

kısa..kısa..kısa

NATO KOMUTANI SALTA KARŞI

NATO Kuvvetleri Başkomutanı general Alexander Haig, Stratejik silahların sınırlandırılması için SALT-2 anlaşmasının, Batının savunmasına zarar vereceğini ilan etti. Önümüzdeki ay NATO'daki görevinden ayrılarak Amerika'ya dönecek olan Haig, anlaşmanın Senato'da onaylanmaması için kampanyaya girişmeye niyetli. Bu da SALT-2'ye karşı olan senatörlerin güçlenmesini sağlayacak.

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ise, anlaşmanın bugünkü biçimiyle (üzerinde altı aydır çalışılmış olan) Senatoda onaylanmaması halinde, SSCB ile yeniden görüşmelere oturmanın mümkün olmayacağı görüşünde.

SAN SALVADOR

Bir süredir ülkedeki Fransız ve Venezuelalı diplomatları rehin tutan «Devrimci Halk Bloku» örgütü, San Salvador Katedrali işgalini sürdürüyor. Orta Amerika'nın en küçük ülkesi olmasına rağmen kahve, pamuk, şeker yönünden zengin olan San Salvador'da halen sadece 20 aile, ekilebilir toprakların üçte ikisini elinde bulunduruyor. Köylülerin asgari ücreti günde 3 dolar. İşsizlik oranı %40'a ulaşmış durumda. «Devrimci Halk Bloku», sendikalardan, çeşitli öğrenci örgütlerinden ve tarım emekçileri kuruluşlarından gelen 25.000 militana sahip.

FİDEL CASTRO'NUN ZİYARETİ

Fidel Castro Meksika'ya yaptığı dostluk ziyaretinde Devlet Başkanı Lopez Portillo ile görüştü.

İki ülkenin ilişkilerini güçlendirmek, işbirliğini geliştirmek, üçüncü dünya ülkeleri halklarının çıkarlarına uygun uluslararası yeni ekonomik düzen için harekete geçmek, tüm dünya halkları arasında barış ve anlayış ortamının yaratılmasına çalışmak üzere bir arada olduklarını açıklayan her iki Başkan, halkın sevgi gösterileriyle selamlandılar.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi 16 Haziran 1974 yılında kuruldu. Böylece TSİP, Türkiye'nin siyasal yaşamında beş yılını tamamlamış oluyor. Zaman kesiti açısından bakıldığında bir «gençliği» ifade eden bu beş yıl, emekçi sınıf güçlerimizin demokratik ve siyasal mücadelesi açısından bakıldığında bir olgunluğu anlatır. TSİP, mücadele tarihinin bu beş yılı boyunca, tespit ettiği hedefler ve bu hedefler için mücadelenin örgütlenmesi bakımından, geniş emekçi yığınların özlemlerinin siyasal örgütlenme planında dile gelişi olmuştur.

TSİP ÖRGÜTLENME İHTİYACININ SONUCUDUR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi her şeyden önce işçi sınıfımızın siyasal örgütlenme ihtiyacına bir cevap olarak doğmuştur. İşçi sınıfımız, 60 yılı aşkın mücadelesi boyunca Türkiye'de kalıcı bir örgütlenmeyi başaramamış, kendi siyasal birliğinin tarihi mirasını koruyamamıştır. Bu, 1974 yılı ortalarında işçi sınıfımızın siyasal mücadelesinde derin bir boşluk anlamına gelmektedir.

İşte Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu boşluğu doldurmanın ihtiyacı olarak vardır. Gerek, emekçi sınıf güçleri için güvenilir bir rehberliği ifade eden programıyla, gerekse sağlam ideolojisiyle, TSİP'in 5 yılda emekçi sınıfların yaşamında oynadığı rol, değişik açılardan ele alınıp değerlendirilmelidir. Bu, sadece TSİP'in mücadele tarihini değerlendirmek için değil, sosyalistlerin geleceğe ilişkin görevlerinin kapsam ve niteliğinin belirlenmesi açısından da zorunludur.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, işçi sınıfı açısından siyasal örgütlenme ihtiyacına cevap verip vermediği ile birlikte, bu ihtiyacın kendi cevabını «tam» olarak nerede bulabileceğinin de doğru olarak belirlenmesi gerekmektedir. Böyle yapıldığı oranda, hem TSİP'in açıklaması yapılmış olacak, hem de TSİP'in yaptığı açıklamanın sosyalist güçlere yüklediği görevlerin önemi ve niteliği anlaşılacaktır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, kendisinin bir kaçınılmaz ihtiyaç olduğunu tespit edip bu zeminde doğarken, aynı zamanda kendisinin alması gereken şeklin esaslarını da vermiştir. Sınıf mücadelesini 1974 yılını takibeden koşullarda yönlendirebilmek için, mücadelelerin gereklerine uygun bir siyasal örgütlenme olmak gerekir. Kitlelerin tarihsel eylemi, birliği zorunlu kılıyor ve birlik eğilimleri birlik politikasında cevabını buluyorsa sosyalist siyasal örgütlenme kendisini aynı zamanda birliğin öncüsü olarak da somutlamak zorundadır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisine gelinceye kadar Türkiye'de işçi sınıfının pek çok siyasal örgütlenme deneyimi vardır. Ancak bu örgütlenme, tarihi bütünlüğünü ve sürekliliğini gösterememektedir. «Parti» imajı işçi sınıfının mücadele yaşamında, onu tarihsel konumuna oturtacak bir ağırlıkta somutlanmamıştır. Bu nedenle işçi sınıfının siyasal mücadele tarihi, 1974'ün koşullarını üreten yönüyle de değerlendirilmelidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, kitlelerdeki örgütlenme ihtiyacının bir ürünü olduğunu, bu Partinin örgütlenme çalışmalarının çizdiği grafikte görmek mümkündür.

TSİP, sosyalist örgütlenmenin ve partizan mücadelenin, geleneğimizde olmayan boyutunu öne çıkarıp geliştirmeyi, örgütlenme çalışmalarında dikkatle gözetmiş ve korumuştur. Kitleler üzerinde politik etkinlik kurmak bir şeydir ama bu etkinin kalıcı örgütlenmelere dönüşemediği zaman sürekli olmayacağı, 1960 sonrasındaki örgütlenme deneylerinden görülmüştür. TSİP bu nedenle örgütlenmesini sağlam temellere oturtmayı siyasal çalışmasının esas unsurlarından biri olarak gerçekleştirmiştir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bugün Türkiye'ye yayılmış 48 il örgütü ve 160'ı aşkın ilçe örgütü bulunmaktadır. Tek bir politikanın aynı anda ve bütün etki alanlarında hayata geçirilmesinin ileri bir örneğini teşkil eden bu örgütlenme ağı, kadro çalışmalarının tamamlandığı iller de hesaba katılırsa, önümüzdeki iki ay içinde 57 il örgütüne yükselmeye olacaktır.

TSİP örgütleri Parti'nin politikalarının uygulayıcı kolları olduğu kadar, bu politikaların yerel plandaki yaratıcıları durumundadırlar da. Partinin tespit ettiği ilkeleri örgüt alanlarında hayata geçirmek için TSİP örgütlerinin gösterdiği çabaları, TSİP ilişkisi içindeki diğer siyasal örgütlenmelerin de gözlediği açıktır. Örneğin: Birliğin bütün biçimlerini birer tespit olmaktan hareket olmaya doğru geliştirme çabalarına, Parti örgütleri büyük önem vermişlerdir. TSİP'in bu politikasını, sendikalardan meslek örgütlerine ve demokratik kuruluşlara kadar her alanda görmek mümkün olmuştur.

TSİP SOSYALİST BİRLİK İHTİYACININ SONUCUDUR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, 1974'ün siyasal koşullarında, hem emekçi kitlelerin birlik ihtiyacının, hem de sosyalist güçlerin birlik ihtiyacının bir sonucu olarak doğmuştur.

Ne ki, kitlelerin birlik eğilimlerinin bir ürünü olarak doğmak yetmez. Bu birliğin somutlanması mücadelesinin öncüsü olmak gerekir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin beş yıl boyunca dile getirdiği bu gerçeklik, önce kitlelerin bilincinde açığa çıkmış ve somut bir talebe dönüşmüştür, daha sonra ve buna bağlı olarak, gerçeğe karşı çıkan «direncileri», kendi karşıtına dönüştürmeye, yani, birliğin önemini tanımaya zorlamıştır.

Kuşkusuz TSİP'in bu politikası işlevini tamamlamış değildir ve önümüzdeki dönemde de önemini ve geçerliliğini, artan oranda koruyacaktır. Çünkü, bu konuda mutlaka aşılması gereken yanılgular da vardır. Kendisini birliğin öncüsü olarak örgütleyen TSİP'in, pratiği de bu doğrultuda örgütlenmesi, kitlelerin tarihsel eyleminin cazibe merkezini siyasal örgütlenme düzeyinde somutlaması gerekir ve bu görev önümüzde durmaktadır.

Yanılgıların aşılması bir dilekten öte, zorunluluk olarak görülmelidir. «Olan'a, olabilecek olanın en iyisi» diye bakan ve işçi

sınıfının siyasal örgütlenmesinin «tekliliğini», «sürekliliğini» ve «bütünlüğünü» bu dar bakış açısından kendi örgütsel varlığına hapseten sosyalist örgütlenmeler, bu yanılgıların kısırlığını yaşamaya inat ettikçe, sınıf mücadelesinin dinamiklerini en verimli biçimde savaş alanına çekmek zor olacaktır.

TSİP İDEOLOJİK BAĞIMSIZLIK İHTİYACININ ÜRÜNÜDÜR

İşçi sınıfının mücadele tarihinin sürekliliği ve bütünlüğü, diyalektik bir süreçtir ve bu sürecin sonuçlarını tek yönlü açıklamalarla tanımlamak mümkün değildir. Eğer işçi sınıfının siyasal mücadele tarihi, toplumsal tarih içinde kendisini kalın bir hat olarak somutlayamamışsa bunu sadece burjuvazinin fiili terörüne bağlamak yanlış sonuçlara götürebilir. Hiç bir zaman işçi sınıfının siyasal örgütlenmesine karşı «hoşgörülü» olmamış olan burjuvazinin baskı ve terörünün dozu, sosyalist hareketin kendi yasallığını ortadan kaldıramaz. Eğer kaldırabiliyorsa bu, işçi sınıfının kendi ideolojisini bağımsız olarak örgütlemeyi başaramadığını, burjuva ideolojisinin etki alanından kurtulamadığını gösterir. İşçi sınıfının tarihte bıraktığı veya bırakacağı izin derinliği, onun kendi ideolojisini bağımsız olarak örgütlenme gücüyle doğru orantılıdır.

Türkiye'de 1974'e gelinceye kadar, işçi sınıfının sınıf biliminin siyasal örgütlenme düzeyinde bağımsızlığını korumasından söz etmek mümkün olmamıştır. Bu alanda yeni ve kendini gözden geçirmiş bir adım atılması gerekiyordu ve TSİP adımı, işçi sınıfının kendi ideolojisini bağımsız olarak örgütlenme ihtiyacının adımı olarak atılmıştır.

Bu, işçi sınıfının ideolojisinin, «sulandırılmış» şeklinin burjuva sınıf ideolojisiyle iç içe geçtiği dönemlerin, geçmişten ayıklanıp eleştirilmesini gerektirdiği için, TSİP kurulduğu günden itibaren işçi sınıfı ideolojisini ortodoksça savunmayı vazgeçilmez görev saydı. Sapıklığa ve yanlışlara terkedilmiş bu alanı «temizlemek» yönünde süregelen vurdumduymazlığın aşılması, işçi sınıfının bağımsız örgütlenmesine olanak hazırlayabilirdi. Ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ideolojik çalışmaları sayesinde kendi işlevinin farkına varan sosyalist siyasal örgütlenmeler, doğru ideolojik eksen etrafında bazı yönelimlerini açığa vurmakta gecikmediler. Örneğin milliyetçi motiflere bulaşmış geçmişinden kurtulmak yönündeki çabalar veya maoculuğa karşı mücadelede yan gelip yatmanın yerine geçen onaylayıcı tutumlar, sosyalist hareketimizde, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kazandırdığı ivme sayesinde gerçekleşen sonuçlardan sayılmalıdır.

TSİP MÜCADELE İHTİYACININ ÜRÜNÜDÜR

12 Mart faşizmi emekçi halk hareketinin bütün biçimlerine karşı ağır bir baskı, terör ve yoketme hareketi oldu. Ne ki, dengenin emekçi sınıf güçlerinden yana değişmesi önlenemedi. 1973 seçimlerinin sonuçları, genel

İŞÇİ PARTİSİNİN 5 YILI

demokratik hareket için daha elverişli koşullar anlamına geliyordu.

İşçi sınıfının, bu elverişli koşulları, kendi siyasal örgütlenmesi yönünde ve geçmişin yanlışlarını yeniden üretmemek koşuluyla değerlendirmesi gerekiyordu.

Emekçi sınıfların mücadelesi her zaman varolmuştur. 15-16 Haziran direnişi, işçi sınıfımızın gücünü ve «güçsüzlüğünü» unutulmaz bir deney olarak gösteriyordu. Kendiliğinden hareketin öncü siyasal harekete dönüştürülmesi doğrultusunda işçi sınıfı kendi dinamiklerini bir araya getirdiğinde sorunu yeniden çözmüş olacaktı. TSİP'le başlayan ve halen süregelen mücadeleyi karakterize eden temel özelliklerden biri de budur: Sosyalist hareketin yeniden birliği!

TSİP'in beş yılına siyasal ve demokratik mücadele açısından bakanlar, oldukça yüklü bir pratikle karşılaşırlar. TSİP kendi nicel ve nitel büyümesini, diyalektik bir ilişki içinde demokrasi mücadelesinin yaygınlaşmasına ve emekçi sınıf güçlerinin bir araya gelmesine dönüştürmek için çaba göstermiştir ve göstermektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfının öncü siyasal güçlerinin bölünmüş olmasının demokratik ve siyasal mücadeleyi zaafa uğrattığını tespit etmekle yetinmemiştir. Bu zaafın aşılabilmesi için gerekli olan yolu teorik kalıplarından çıkarmış ve pratik eylem programının bir parçası haline getirmiştir. Sosyalist siyasal güçlerin birliği kadar, demokrasi güçlerinin birlikteliği de zorunludur ve TSİP, birliğin bu farklı biçim ve niteliklerini karşı karşıya koymadan birbirlerini tamamlayan adımlar olduğundan hareketle, mümkün olan en geniş kesimlerin ve örgütlenmelerin aynı doğrultuda mücadeleye kazanılmaları yönündeki politikasını ısrarla sürdürmüştür.

TSİP'in birlik ve mücadele anlayışı onun propaganda ve ajitasyon çalışmalarını da biçimlendirir. Kadrolarına, sempatanlara ve etki alanlarına, sürekli olarak götürdüğü ideolojik besin, mücadeleyi güçlendirmeye ve bunun birlikte yürütülmesinin koşullarını yaratmaya hizmet eder. Tarihi olarak örgüt bencilliğinin bir başka deyimle partizanlığın, Türkiye'de en ileri örneğini oluşturan TSİP militanları, pratik olarak günümüz koşullarına damgasını vuran «örgüt bencilliği»nin de en amansız düşmanları olarak gelişirler. Birbirinden farklı nitelikte olan bu iki tutumun edinilmesinde Parti'nin merkezi politikalarının belirleyici bir rolü vardır.

TSİP PARTİZANLAŞMA ÖZLEMİNİN ÜRÜNÜDÜR

TSİP'e gelinceye kadar Türkiye sosyalist hareketinde gözlenen ilkelik ve «çocukluk» kendini, özellikle, sosyalist kadroların hareket içinde kendilerine seçtikleri konumda açığa vurur. Sosyalist mücadelenin aynı zamanda partizanca bir mücadele olduğu ve partizanlığın bir düşünme değil, yaşama biçimi olarak anlaşılması gerektiği Türkiye'de

TSİP'le başlar. Hâlâ daha sosyalist hareket bu yönde sağlam ve güvenilir bir geleneği yaratamamışsa, bu alanda yılların hovardaca harcanmış olmasının payı büyüktür.

Parti politikalarının kadrolarca hayata uygulanması aşamasında, kadroların bireysel alışkanlıklarıyla, politikanın gerektirdiği tutum arasındaki zıtlıklara hâlâ daha siyasal mücadelede rastlanmamaktadır. Bu mirasın aşılması için Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin genç insanlara yönelik eğitim çalışmaları verimli sonuçlar vermiş, mücadelenin gereklerine uygun insanların yetiştirilmesi sağlanmıştır. Politikanın, uygulayıcısı olarak yeni bir biçim alması yerine onu biçimlendirmesi, arzulanır zorunlu bir sonuçtur. Bu sonucu yaratmak için TSİP'in yayın çalışmalarında önemli bir çaba harcanarak, her durumda birliğe ve sosyalist mücadelenin güçlenmesine hizmet etmeyi öne çıkaran bir partililer topluluğu ve parti örgütleri ağı yaratılmıştır.

TSİP HALK CEPHESİ İHTİYACININ BİR ÜRÜNÜDÜR

Türkiye'de sosyalist hareketin, 1974 yıllarına aktardığı bir başka miras ise, emekçi sınıfların siyasal ve demokratik mücadelesinin sınıf bileşenlerinin net siyasal tercihlere cevap verecek ölçüde tespit edilememiş olmasıdır. İşçi sınıfı, kendisiyle öteki emekçi sınıflar ve topyekün emekçi sınıflarla karşı sınıflar arasındaki kesin ayırım çizgisini belirleyip bilince çıkartamadığı ölçüde, kendi ideolojisini ve pratiğini de bağımsız olarak örgütlemekte yetersiz kalır.

TSİP programı ilk kez, Halk Cephesi karşısında sınıf ve katmanların konumlarını net olarak belirlemiş ve buna siyasal ilişkiler planında bir anlam kazandırmıştır. Hâlâ daha, emekçi sınıf güçlerinin birliğini, teorik düzeyde bile net olarak somutlamayı başaramayan veya bu görevi gözardı eden «sosyalist zaaf»lara rastlanmaktadır.

Örneğin: Türkiye'de burjuvaziye sınıf pusulasıyla bakamayan «geleneğin», günümüzde sosyal demokrasiye de bilimsel ölçüler içinde yaklaşmayan uzantılarına rastlanabiliyor. Sosyal demokrasi, siyasal tercihleriyle bizzat kendisini kendi elleriyle «bölerken» sosyalist hareketin sosyal demokrasiyi bir «bütün» olarak görmesi ve politikasını bunun üzerine oturtması iki farklı yanlışa, bazen iki yanlışa birden götürmektedir. Sosyal demokrasinin tekeli tercihlerinden kalkarak ona karşı topyekün bir sekteleşme geliştiren sosyalistler yanında, sosyal demokrasinin bir kısım emekçi muhtevalı tercihlerinden yola çıkarak ona olmayan misyonlar yükleyen sosyalistlere de rastlanıyorsa, burada eksik olan, bilimsel politikadır. Bu politikanın pratikte aldığı biçimi ve özellikle işçi hareketine ve genel demokratik harekete verdiği zararı, bütün emekçiler son yılların acı deneylerinden öğrenme olanacağını bulmuşlardır!

TSİP YIĞINLARIN ÖZLEMLERİNE CEVAPTIR

Türkiye Sosyalist Hareketi'nin çekirdek

güçlerinin örgütsel birliği, varılacak önemli bir hedeftir ama, sosyalist hareketin kendisini böyle bir hedefle sınırlandırması da mümkün değildir. Sosyalist düşüncelerin geniş emekçi yığınlar arasında yaygınlaşması, yeni taraftarlar kazanması ve nicel etkinliğini niteliksel bir toparlanmaya ve örgüt hacmini büyütmeğe dönüştürmesi gerekmektedir.

Bu, sosyalist siyasal güçlerin önüne, yığınsallaşma görevi koymaktadır.

Türkiye gibi, hareketin her bakımdan gençlik özelliklerini taşıdığı bir ülkede yığınsallaşma sorunu, «iradeye» bağlı olarak çözülecek bir sorun olmakla birlikte, yeni sorunları da gündeme getirmektedir. Sosyalist örgütlenmenin yerleşik ölçülerini yaratıcı biçimde gerçekleştirmek, yığınların özellikleriyle ve somut durumlarıyla sosyalist politikanın buluşabileceği alanları gecikmeksizin ve doğru olarak saptamak, sınıf ilişkilerinde, yaklaştıran ve güçlendiren öğeleri öne çıkarıp programlaştırmak, sosyalist mücadelenin yığınsal bir eyleme dönüşmesi için gerekli olan önkoşullardır.

TSİP'in beş yıllık gelişme çizgisi, sınıf geleneğinin örgütsel olarak pekiştirilmesine, partizanca mücadelenin bu geleneği tamamlamasına, nitel ve nicel büyümenin Parti yapısında yarattığı genişlemeyi, partinin yığınsallaşması yönünde değerlendirmeye işaret etmektedir. Türkiye'de emekçi sınıfların burjuvaziye karşı duydukları geleneksel öfke, belli bir mücadele literatürü yaratmıştı ama TSİP'le başlayan son beş yıllık süreçte ve ilk kez bu literatür, bir sosyalist üsluba dönüşmeye başlamıştır. Artık Anadolu'nun her yanında dolaşan sınıf kanı dolaşımını «delice» bir kendiliğindenlik içinde değil, bilimsel rehberliğin peşinde sürdürmektedir.

TSİP SINIF MÜCADELESİNİN GÜVENCESİDİR

TSİP'in 5 yıllık yaşamına genel ölçüler içinde yaklaştığımızda gördüğümüz bu dinamikler, aynı olguyu derinliğine analiz etmeyi denediğimizde zengin bir işleve ve çok yönlü bir etkiye dönüşmektedir. Kabaca beş yıl olarak görünen bu nicelik, işçi sınıfımızın siyasal mücadele tarihinde bir dönemeç, kendiliğindenliğin, sınıf mücadelesi alanından uzaklaştırılmaya başlanmasını dile getirir.

TSİP'in bu aşamada mücadele tarihinin ve işlevinin değerlendirilmesine, ayrıca tarihin objektif değerlendirmesinin eşlik etmesinin gerektiği söylenebilir. Ancak, siyasal hayatın subjektif bileşenlerinden de doğrunun, yaklaşık olarak çıkarılması olanağı vardır, yeter ki, değerlendirmede kullanılan ölçüler, tarihin objektif ölçülerine ters düşmesin.

Burada TSİP hakkında yazılanların, kâğıt üzerindeki doğrulardan ya da subjektif değerlendirmelerden ileri gelmediğini sınıf mücadelesinin pratiği kanıtlamaya başlayalı çok oluyor. Bu olguları görmeyenler ya da görmek istemeyenlere rağmen Türkiye'de hızlanan ve keskinleşen sınıf mücadelesi koşullarında TSİP'in oluşturduğu temel siyasal güvence işçi sınıfımızın özlemlerinin temsilcisi, politik geleceğinin müjdecisidir.

DEVAM EDECEK

Ahmet Kaçmaz Sıkıyönetim Mahkemesinde Yargılandı

cephe hedefi yakınlaşacaktır. Böylece sosyalist hareketin birliği ile antifaşist işbirliği birbirlerini tamamlayıp geliştiren bir süreç içine girmiş olacaktırlar. (Birlik, Sayı 6, sf. 8).

Yukarıdaki satırlar en ufak bir yanılgıya yol açmayacak kadar açık, köşeli ve kesindir. Öyleyken TİP'liler tarafından yayınlanan bir dergide TSİP görüşlerinin baştan aşağı tahrif edilerek çarpıtılması, hatta TSİP'in eleştirdiği bilim dışı yanlış görüşlerin TSİP'e maledilmeye çalışılması, —bilgi noksanlığından ileri gelmiyorsa— dürüstlikle bağdaştırılmaz. Yok bilgi noksanlığından ileri geliyorsa, bu da bağışlanacak bir gaf değildir. Şu anda halkımızın mücadelesinin en hayati meselesi, herhalde şartlandırmaya yönelik kulaktan doldurma uydurmalarla çözümlenemez. Üstelik ciddi bir yayın, bir partinin görüşlerini aksettirenken, onun bu konuda yaptıklarını ve dediklerini başvuru kaynağı almak zorundadır. Aksi halde, tek bir yazılı belgeye başvurmadan çala kalem kara çalmayı adet haline getirmiş diğer «ümme» çevrelerden bir farkı kalmaz.

TSİP'in sosyalist birlik ve eylem birliği arasındaki ilişkiye bakışını böylesine ters yüz eden Yürüyüş, aynı satırlar arasında TSİP'in sosyalist birlik konusuna bakışını da tümüyle vülgarize etmekte ve sosyalist siyasi çizgiler arasındaki farklılıkların «subjektif ayrılıklara» indirgenmişliğini ileri sürmektedir. Oysa herkes bilir ki, sosyalist hareketin birliğinin, ideolojik birlik temelinde gerçekleşeceğini söyleye söyleye, TSİP'ilerin dilinde tüy bitmiştir!

Yürüyüş yazarı farklı iki birlik meselesi arasındaki diyalektik ilişkiyi hiç kavrayamadığından, paragrafın son cümlesinde, bu sefer ilk söylediklerinin tam tersini TSİP'e mal etmeye çalışmaktadır. Ama TSİP'in en yetkin belgelerinden yapılan yukarıdaki alıntılar, bu satırların da ne kadar «hilafı hakikat» olduğunu göstermektedir.

Yürüyüş yazarı söz konusu «eleştiriyi» şöyle tamamlamaktadır.

«Bu anlayışın kaçınılmaz sonucu, antifaşist ve antiemperyalist hedefler için eylem birliğinin sürekli ertelenmesi ve bu konudaki pasifite birtakım gerekçeler aranmasıdır.» (Yürüyüş, sayı: 215, s. 8).

Bu satırlar ise Yürüyüş'ün kirdiği potun üzerine bir de tuz biber ekmiştir. Kimin eylem birliğini devamlı savunduğu bu konuda samimi olduğu TSİP'in somut işbirliği önerileri ile defalarca kanıtlanmıştır. Daha sonuncusunun gazetelerdeki mürekkebi kurumamışken Yürüyüş'ün, TSİP'in iş ve eylem birliğini sürekli ertelediğini iddia etmesi, bir hayli garip kaçmaktadır. Üstelik iş ve eylem birliği konusundaki somut önerilere kimin sırt çevirdiğini kitleler gayet iyi bilmektedir.

Bütün bunlara karşılık aynı Yürüyüş'ün kapağındaki «Büyük Sermayeye Karşı Eylem Birliği» şeklindeki ibare, TSİP'in TİP'e yaptığı çağrının olumlu karşılandığı izlenimini vermektedir. Umarız doğrusu budur.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz hakkında, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi tarafından 1 Mayıs demeci nedeniyle açılan davaya, 22 Mayıs 1979 günü başlanmıştır. Duruşmada ilk olarak savcılık iddianamesi okunmuş, daha sonra Kaçmaz'ın sorgusuna geçilmiştir. Kaçmaz sorgusunda özetle şunları söylemiştir:

«Ben bir parti başkanıyım, sosyalist bir partinin başkanıyım ve burada partimin almış olduğu politik bir karar nedeniyle yargılanıyorum. Bu nedenle 1 Mayıs üzerinde yoğunlaşan politik gelişmelere kısaca değinmenin, meseleye ışık tutacağına, almış olduğumuz kararın değerlendirilmesine ışık tutacağına inanıyorum.

Bütün dünyada yüz yıla yakın bir süredir kutlanan 1 Mayıs son 3 yıldır ülkemizde de kitlesel olarak İstanbul'da kutlandı. Böylece kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerden birisi, hem de önemli birisi haline geldi. Bu şartlarda 1 Mayıs'ın yasaklanması, işçi sınıfının dünyanın her tarafında geleceği haline gelmiş demokratik bir hakkını kullanmasının engellenmesi anlamına geliyordu. Bu nedenle Partimiz Sıkıyönetim'in almış oldu-

ğu yasaklama kararını yerinde bulmayarak, 1 Mayıs'ın kutlanması gerektiği kararına vardı. 1 Mayıs'ın DİSK tarafından düzenlenmesi bir gelenek haline gelmişti ve DİSK de 1 Mayıs'ın İstanbul'da yapılması görüşündeydi. Bu şartlarda 1 Mayıs'ın İstanbul'da yapılmasını savunmak bir demokrasi görevi oluyordu.

1 Mayıs üzerine yoğunlaşan gelişmeler sonucu, 1 Mayıs'ın İstanbul'da yapılması artık başlı başına bir demokrasi sorunu haline gelmişti. 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanması imkânı ortadan kalkmış olsa bile artık söz konusu olan, en önemli bir demokratik hak üzerine yönelik baskı nedeniyle demokrasi bizzat kendisiydi. Ve bu konuda tavır almak, demokrasiyi savunmanın bir gereği idi.

Sıkıyönetim'in ilan gerekçesi olarak son dönemde yaygınlaşan terör gösterilmiştir. Oysa işçi sınıfı 1 Mayıs'larda ve diğer çalışmalarında, sınıf disiplini ve mücadele üslubuyla, söz konusu şiddet olaylarıyla uzak yakın ilişkisi olmadığını göstermişti. Söz gelimi, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılması için verilen mücadelede işçi sınıfının yaptığı çalışmalar bu mahkemelerin bir daha getirilme-

sini önleyerek demokrasinin geliştirilmesine hizmet etmişti ve bu çalışmaların terörle uzak yakın bir ilişkisi olmamıştı. Yine üç yıldır yapılmakta olan 1 Mayıs gösterilerinde de işçiler hiç bir zaman sınıf disiplini dışına çıkmamışlar ve bu gösteriler ülkemizde demokrasinin gelişmesine hizmet etmişti.

1977'deki provokasyonun ise işçi sınıfıyla uzak yakın ilişkisi olmadığı, olayları kovuşturan savcının yapmış olduğu tespitle açıkça ortaya çıkmıştır.

Kaldı ki, demokratik bir hakkın kullanılmasında çıkması muhtemel olumsuzluklar nedeniyle o hakkın kullanılmasını askıya almak, bir çözüm yolu değildir. Son günlerde duyuyoruz, kahvehanelerin taranması ve insanların rastgele katledilmesi âdeta olağanlaştı. Ama böyle diye halkın kahvehanelere gitmesi yasaklanmamaktadır. Yasaklanması da düşünülemez. Çünkü halkımızın kahvehaneye gitmesi yıllar boyu gelenekleşmiş doğal bir haktır. Burada kahvehaneye gitmek iyi midir, yoksa kötü müdür, onun tartışmasını yapmıyorum. Ama böylesine halkın benimsediği bir hakkın yasaklanmasının mümkün olamayacağını söylüyorum. İşte 1 Mayıs'ı kutlamak da tüm dünyada işçilerin böylesine gelenekselleşmiş, kazanılmış haklarıdır. Ülkemizde de son yıllarda işçi sınıfı ve emekçi yığınlar 1 Mayıs'a coşkuyla sahip çıkmaktadırlar. Bu nedenle herhangi bir olumsuzluk olacak gerekçesiyle 1 Mayıs'ı yasaklamak demokrasiyle uyumsuz. Bu konuda gerekli tedbirler alınır ve 1 Mayıs işçi sınıfının disiplini ve demokrasi anlayışı doğrultusunda yapılır.

İşte Genel Yönetim Kurulumuz böylesi bir siyasi değerlendirme sonucu 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanında olma kararını aldı. Ancak gelişen olaylar sonucu 1 Mayıs'ın kitlesel olarak yapılması imkânsızlaşmaya başlayınca Partimiz sembolik olarak 1 Mayıs Alanı'nda bulunmayı kaçınılmaz bir demokratik görev olarak belirledi ve bu doğrultuda alınan karar benim tarafımdan kamuoyuna açıklandı. Almış olduğumuz bu karar gereğince Partimiz'i temsilen Genel Başkanımız, yani ben 1 Mayıs günü Taksim Alanı'nda bulunacaktım. Meselenin kısaca özeti budur.»

Ahmet Kaçmaz'ın sorgusundan sonra dosyadaki diğer evrak incelenmiş ve eksikliklerin giderilmesi amacıyla duruşma 11 Haziran 1979 tarihine bırakılmıştır.

İDDIANAME

Halkı kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşe tahrik ve teşvikle suçlanan Ahmet Kaçmaz hakkındaki iddianame de şunlar söyleniyor:

«171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşü hürriyeti hakkındaki kanunun 4. maddesi, şehir ve kasabalarda hangi meydan ve açık yerlerde veya yollarda toplantılar veya yürüyüşler yapılabileceğinin kararlaştırılmasını vali ve kaymakamlara bırakmıştır. Aynı maddeye göre, değişiklik ilanı da 15 gün sonra yürürlüğe girecektir.

171 sayılı kanunun 13/ç maddesine göre, kararlaştırılan yer dışında toplantı veya yürüyüş yapılması kanuna aykırı olacaktır.

Halkın kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşe çağırılması, 17. maddeyle yasaklanmıştır ve 24. madde buna ait cezayı düzenlemektedir.

Sanık, Genel Başkanı olduğu TSİP adına kaleme aldığı 'TSİP: 1 Mayıs'ta Taksim, 1 Mayıs alanında olacağız' başlıklı bir demeci, 29.4.1979 tarihli TSİP bülteni halinde gazetelere dağıttığı anlaşılmak-

tadır. Dosyaya örnek olarak 30.4.1979 tarihli Cumhuriyet gazetesi konmuştur.

Bu demecin, gerek başlığı gerekse nihayetindeki «Son gelinen noktada 1 Mayıs töreni konusundaki düşüncesi ne olursa olsun demokrasiden yana olan herkesin DİSK'le dayanışma içinde bulunması ve estirmek istenen teröre karşı demokratik Anayasal tepkilerini dile getirmeleri gerekir. Partimiz bu yıl da başından beri 1 Mayıs törenine DİSK'le birlikte Taksim 1 Mayıs alanında katılma kararı almıştır, ve bu karardan geri dönmeyecektir. TSİP 1 Mayıs 1979'da 1 Mayıs alanında olmaya kararlıdır» cümleleri, kanuna aykırı olarak yapılacak olan toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmaya halkı tahrik ve teşvik edilmesi niteliğindedir.

Bundan dolayı sanığın İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılanarak 171 sayılı kanunun 24. maddesi gereğince ve toplantının yapılmamış olmasına göre cezalandırılması iddia ve talep olunur.»

1 Haziran Uluslararası Çocuk Günüdür

«Çocuklar kendilerini savunamazlar. Barışı kabul ettirmek ve çocuklara yaşama sevinci vermek, annelerin, babaların, gençlerin, dünya üzerindeki tüm yerel, ulusal, uluslararası grup ve örgütlerin görevidir». Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun 1950 yılında yaptığı bu çağırının ardından, yine UDKF'nin girişimiyle 1 Haziran Uluslararası Çocuk Günü olarak kabul edilmiş ve dünyanın değişik köşelerinde yaygın bir şekilde kutlanmaya başlamıştır.

1 Haziran bir kutlama günü olmanın ötesinde çocuk sorunlarına çocuk haklarına dikkat çekme açısından önem taşımaktadır. Uluslararası Çocuk Yılı ilân edilen 1979'un 1 Haziran'ında ise bu önem daha bir pekişmektedir.

Çocuklar üzerine pek çok şey yazılıp, söylenmektedir. Egemen güçlerin tüm çarpıtmalarına rağmen çocukların bedensel, ruhsal, zihinsel kısaca her alanda uğradığı kıyım, sömürünün neden olduğunu her geçen gün daha fazla sayıda insan görmektedir, anlamaktadır.

UDKF Genel Sekreteri Mirjam Vire-Tuominen Çocuk Yılı'nda tüm ilerici güçleri «tüm çocuklara yaşama sevincini verebilmek için» birlikte hareket etmeye çağırırken, çocukların hedef olduğu kıyımı ve insanlığın çocuklara karşı görevini şöyle dile getiriyor:

«BM Çocuk Hakları Bildirisi'nin ilkeleri mükemmeldir. Fakat temel insan haklarının genel olarak çiğnendi-

ği ülkelerde çocuk haklarına nasıl bakılacaktır?»

Çocuklar emperyalist saldırganlığın ve savaşların kurbanlarıdır. Çocuklar en çok sömürgecilik, yeni sömürgecilik, apartheid, ırkçılık, faşizm, siyonizm ve her çeşit ulusal ve sosyal baskının yarattığı sıkıntıdan acı çekmektedir.

BM Çocuk Fonu yayınlarına göre 800 milyondan fazla çocuk gıdasızlık ve beslenme yetersizliğinin çeşitli biçimlerinden etkilenmektedir. Çocukların yarısının beş yaşına gelmeden öldüğü ülkeler vardır.

Çocuğun hakları ve tüm geleceği toplumun sosyal ve ekonomik yapısına bağlıdır. Uluslararası durumun gelişimine bağlıdır. Bir apartheid sisteminde ya da faşist bir rejimde çocukların hakları ne olabilir? Anayurtlarından sürülen ve göçmen kamplarında bile bombalanan Filistinli Arap çocukların ne hakları vardır?

Barış ve tüm halkların ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme açısından eşit hakna sahip olması savunulmaksızın çocuk hakları savunulamaz. Uluslararası Çocuk Yılı'nın amaçlarına ulaşması için silâhsızlanma için mücadele edilmelidir. Askeri harcamalara her yıl 350 milyar dolar harcanmaktadır. 200 milyon aç çocuğu bir yıl doyurmak için yalnızca 4 milyar dolar yeterlidir. 900 milyon okuma-yazma bilmeyen insanın eğitimiye 9 milyar dolara malolacaktır.

Cehalet yalnızca gelişmekte olan ülkelere özgü bir

olgu değildir. ABD'de okula gitmeyen 2,5 milyon çocuk vardır. Sanayileşmiş kapitalist ülkelerde milyonlarca insan ekonomik ve sosyal sıkıntı içinde yaşamaktadır. Göçmen işçilerin ve etnik azınlıkların —özellikle siyah nüfusun— aileleri çocukların yürekler acısı bir görünümde olduğu insanlıkdışı koşullarda yaşamaktadır. Enflasyon ve işsizlik tüm aileleri sarsmaktadır. Gençlik iş ve meslek bulamamaktadır. Çocukluslu tekellerin reklamcılık işleri ile yönlendirdiği yeni bir cehalet vardır. Reklamcı basın yayın araçları şiddeti, suçu ve ahlaksızlığı yükseltici propaganda yaparak çocukların ve gençlerin zihinlerini bulandırmaktadır. Tüm bunlar özgürlük adına yapılmaktadır. O aynı özgürlük ki, New York Refah Merkezi Direktörü Parson Bruce Ritter'a göre pornografi işlerinde yılda 2,200 milyon dolarlık kâr sağlamaktadır, bunun da kurbanı yine çocuklardır.

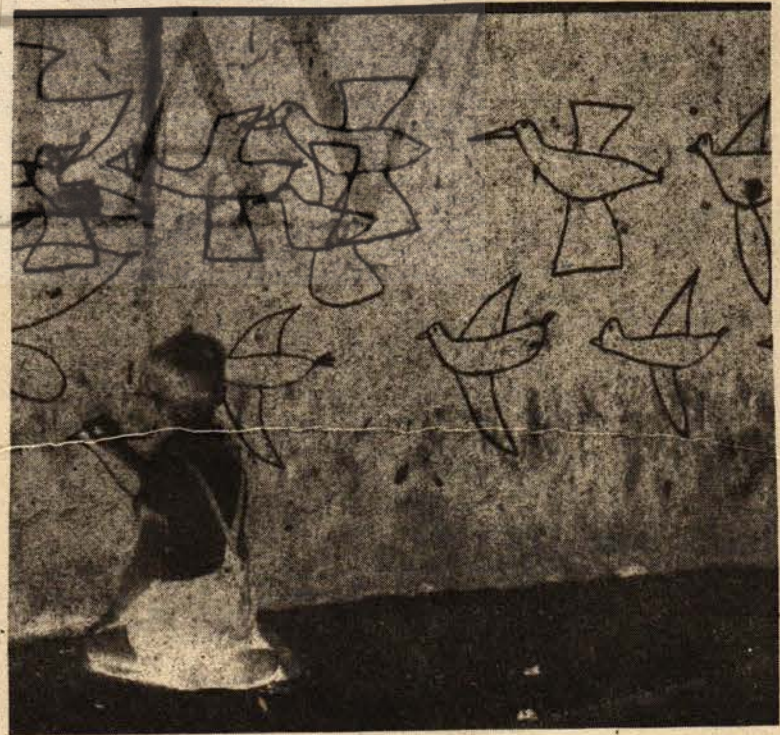
Çocuk Hakları Bildirisi ile pek çok ülkede çocukların içinde buldukları durum arasında çarpıcı bir karşıtlık vardır. Ama tüm ülkelerde değil.

Çocukları seven ve onların mutluluğu için çalışan herkes sosyalist ülkelerin kazanımlarından cesaret almaktadır. Orada devletin ve tüm

toplumun temel görevi genç neslin her alanda gelişmesidir. Gelişmiş sosyalist toplumda, Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi, tüm çocuklara hiç bir ayırım gözetilmeksizin en ileri düzeyde korunma bakım ve eğitim hem yasal olarak hem de uygulamada sağlanmıştır. Tüm eğitim sistemi, dinlenme zamanlarındaki faaliyetler için yaratılan geniş kurumlar ağı çocuklara yeteneklerini ve isteklerini geliştirme konusunda sayısız fırsatlar vermektedir. Çocuklar, hümanizm, halkların kardeşliği ve dayanışması ruhu içerisinde büyütülmektedir.

Uluslararası Çocuk Yılı (UCY)'nin, 1 Haziran'ın Uluslararası Çocuk Günü ilân edilmesiyle aynı amacı taşıdığını belirten Vire-Tuominen şunları söylüyor:

«UCY yalnızca bildiri ile geçirilen bir süre olmamalıdır. Çocuklara ilişkin yasaların geliştirilmesi ve uygulanma için birlikte harekette sonuçlanmalıdır. Barış hareketinin genişlemesine, tehlikeli silahlanma yarışına son vermeye, kitle tahrip silâhlarının yasaklanmasına, emperyalist, sömürgeci ve faşist baskılara karşı, her türlü ayırmacıya karşı çocuklarının hakları için mücadele eden halklarla dayanışmaya yardımcı olmalıdır.»

Birlik
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organ

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk
— Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL,
1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen,
1 Postfach: 5322 Federal Almanya — BankaNo: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto
Nr: 020 - 1640 Giessen — Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET — S.B.T.: 28 Mayıs 1979